

Collet de Sant Pere Màrtir

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Camí de Rubió (Camí de Can Sabaté), PK 3,750
Emplaçament A l'alçada de can Rumbà, i en un lloc anomenat "Collet de Sant Pere Màrtir".

Coordenades:

Latitud: 41.65183
Longitud: 1.62357
UTM Est (X): 385387
UTM Nord (Y): 4612036

Classificació

Número de fitxa 08143 - 277
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle XI-XII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La vegetació ha envaït les estructures
Protecció Inexistent
Número inventari CC.AA. 2997
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08142A00300033
Autoria de la fitxa Lluís Pedraza i Jordana
Data de registre de la fitxa: dl., 25/11/2013 - 01:00

Descripció

El jaciment arqueològic està integrat per una petita necròpolis rural d'època medieval i els vestigis d'una construcció rectangular. Les tombes eren tres enterraments en cista (o caixa rectangular de lloses) orientades de nord a sud i disposades en paral·lel, les quals desaparegueren a l'ampliar el camí. Les tres sepultures, d'inhumació, pertanyien a tres adults. Una de les sepultures contenia les restes d'un esquelet sencer acompanyat de dos cranis més a la capçalera, una altra estava escapçada per les feines mecàniques d'ampliació del camí i la tercera, en bon estat de conservació, presentava l'esquelet d'un adult. Cap de les inhumacions aportà cap tipus de material ceràmic ni arqueològic. Segons el propietari dels terrenys hi havia altres inhumacions que s'havien ja destruït quan es portà a terme la intervenció arqueològica.

Uns trenta metres de la necròpolis i a la part alta d'una petita serra, es van localitzar també les restes d'una construcció de planta rectangular irregular amb murs de gairebé un metre i mig d'amplada i porta orientada a migdia. Els murs d'aquesta estança, que conserven una alçada mitjana de poc més d'un metre, recolzen directament sobre el terreny natural i estan construïts amb pedres no gaire ben escairades, de mides diverses i posades en sec, sense morter, formant filades més o menys horitzontals. El nivell arqueològic d'habitació, de molt poc potència estratigràfica, presentava a l'angle nord-est restes de la llar, amb cendres i carbons entre els quals van aparèixer fragments d'atuell domèstic de ceràmica grisa altmedieval i dues pedres sorrenques treballades, una de les quals presentava reproduccions gràfiques d'elements geomètrics força esquemàtics. Fora de context i encastat en un marge, a uns 150 metres, es va trobar el peu de pedra d'una premsa. La seva ubicació al capdamunt d'un turó, en posició dominant ha fet pensar en una construcció defensiva, encara que no podem descartar la seva funcionalitat com a lloc d'hàbitat, més si tenim en compte la troballa d'un peu de premsa.

Història

La necròpolis es va localitzar amb motiu dels treballs de manteniment i adequació del camí que mena cap a la serra de Rubió. L'abril del 1974 es va dur a terme una campanya d'excavació d'urgència sota la direcció de Jordi i Joan Enrich Hoja, que va afectar les tres sepultures, va constatar la presència de restes òssies humanes desarticulades i disperses per l'entorn més immediat i va permetre també identificar el perímetre d'una estructura situada a tocar de la necròpolis, on es va practicar una petita cala informativa sense gaires resultats, tret d'alguns fragments de ceràmica grisa medieval. Uns anys més tard, el 1980, es fa efectuar una segona intervenció centrada en l'objectiu d'esgotar l'estratigrafia de l'habitatge de planta rectangular. El material arqueològic recuperat permetia atorgar a aquesta estructura una datació més tardana de la proposada anteriorment, entorn dels segles XI-XII. En la redacció de la carta arqueològica de l'any 1984 s'especifica que el lloc està molt degradat pel pas continu de motos de muntanya, i en la revisió del 1991, l'equip redactor destaca la desolació del paratge després de la greu afectació causada pels incendis d'aquell any.

Bibliografia

ENRICH, J.; ENRICH, J. (1974): "Sepulturas medievales en el Collet de Sant Pere Màrtir", *Informació Arqueològica*, 15, Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació Provincial de Barcelona, Barcelona, p. 71-75.

ENRICH, J. (1992): "Necròpoli i construcció del Collet de Sant Pere Màrtir". *Catalunya Romànica*, XIX. El Penedès. L'Anoia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 449-450.

ENRICH HOJA, Jordi.; SALES CARBONELL, Jordina.; ENRICH HOJA, Joan. (2003): "Les necròpolis

tardoantigues i altmedievals a l'Anoia: els rituals d'enterrament i les seves pautes i models d'interrelació a l'espai rural", II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya, ACRAM, Sant Cugat del Vallès, p. 662-673.

GIBERT REBULL, Jordi (2011). L'alta edat mitjana a la Catalunya Central (segles VI-XI). Estudi històric i arqueològic de la conca mitjana del riu Llobregat. Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès).

SALES CARBONELL, Jordina (1994): "Tombes i necròpolis isolades a la comarca de l'Anoia", Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia, 14-15. Universitat de Barcelona, Barcelona, p. 317-336.

